

SCI-CONF.COM.UA

PERSPECTIVES OF CONTEMPORARY SCIENCE: THEORY AND PRACTICE

**PROCEEDINGS OF IV INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MAY 26-28, 2024**

**LVIV
2024**

UDC 001.1

The 4th International scientific and practical conference “Perspectives of contemporary science: theory and practice” (May 26-28, 2024) SPC “Sci-conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2024. 1983 p.

ISBN 978-966-8219-88-7

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Perspectives of contemporary science: theory and practice. Proceedings of the 4th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Lviv, Ukraine. 2024. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/iv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-perspectives-of-contemporary-science-theory-and-practice-26-28-05-2024-lviv-ukrayina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: lviv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2024 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2024 Authors of the articles

57.	Мощенко Є. М., Романов О. В., Чернуха О. В. ВОЛОДИМИР ВІКТОРОВИЧ БОБІН – ЛІКАР, ПЕДАГОГ, ВЧЕНИЙ, ДОСЛІДНИК	287
58.	Муринюк В. В., Бамбуляк А. В. СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ НА ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ОСТЕОМІЄЛІТУ ЩЕЛЕП СЕРЕД ПАЦІЄНТІВ, ОБТЯЖЕНИХ НАРКОМАНІЄЮ	291
59.	Остап'юк Ю. Р., Мироник О. В. СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ НА ВАКЦИНАЦІЮ ПРОТИ ГРИПУ	293
60.	Павлович І. В., Давиденко О. М. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЛІКУВАННЯ ВІРУСНИХ ГЕПАТИТІВ: ВІД ТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДІВ ДО ІННОВАЦІЙНИХ ТЕРАПІЙ	297
61.	Петрова К. С., Богомол К. В., Некрасова Н. О. СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ВИЗНАЧЕННЯ ТА МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ Й ЛІКУВАННЯ ПРІОНОВИХ ХВОРОБ	300
62.	Ріжняк О. Л., Гончар О. Ф., Волошина Н. В., Чмаріна О. В. ПОЗААУДИТОРНІ ЗАХОДИ З ФАХОВИХ МЕДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН ЯК ДІЄВИЙ МОТИВАЦІЙНИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ <i>SOFT SKILLS</i>	308
63.	Рушай А. К. ОПТИМАЛЬНЕ ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТОПКАЛЬНИМИ ФОРМАМИ ПОСТРАЖДАЛИХ З НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНИМИ ТРАВМАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	314
64.	Смірнова В. І., Харченко Л. В., Ярош Д. В. СТУПІНЬ ВПЛИВУ ФАКТОРІВ РИЗИКУ НА АРТЕРІАЛЬНИЙ ТИСК	319
65.	Ташук М. В., Глашук Т. О. КАПЛЯРОСКОПІЯ НІГТЬОВОГО ЛОЖА, ЯК МЕТОД ПЕРЕДБАЧЕННЯ РИЗИКІВ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ КЛІНІЧНОГО СТАНУ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ СЕРЦЕВО-СУДИННОЮ ПАТОЛОГІЄЮ	325
66.	Тихонова Л. В., Марусин А. Р., Мінухін Б. Д. ЧЕРПНО-МОЗГОВІ ТРАВМИ У ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ	328
67.	Тищенко Т. М., Севальнєв А. І. ГЕНДЕРНІ ТА ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗПОДІЛУ ВИПАДКІВ ТА ЗАХВОРЮВАНOSTІ НА COVID-19 СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	338
68.	Фіщук С. М., Дяченко М. С. СУЧАСНИЙ СТАН ДІАГНОСТИКИ ХВОРОБИ КРОНА У ДІТЕЙ	344
69.	Футрак І. М., Бамбуляк А. В. ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ПАРОДОНТАЛЬНИХ ІНДЕКСІВ НА ПЕРЕДОПЕРАЦІЙНОМУ ЕТАПІ ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ГЕНЕРАЛІЗОВАНИМ ПАРОДОНТИТОМ	347
70.	Хохлов Я. Е., Степанова К. С., Самойлова Г. П. РОЗПОВСЮДЖЕНІСТЬ СТРУСУ ГОЛОВНОГО МОЗКУ СЕРЕД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	350

ГЕНДЕРНІ ТА ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗПОДІЛУ ВИПАДКІВ ТА ЗАХВОРЮВАНОСТІ НА COVID-19 СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Тищенко Тарас Михайлович
Заочний аспірант:
ДУ "Запорізький ОЦКПХ МОЗ"
м. Запоріжжя, Україна
Науковий керівник:
Севальнєв Анатолій Іванович
ЗДМУ, м. Запоріжжя, Україна

Вступ. Ми живемо в епоху епідемій, що переходять у пандемію: SARS (2002 р.), пташиний грип (2003 р.), MERS (2012 р.), Ебола (2014 р.), і сьогодні коронавірус (COVID-19). Коронавірус - пандемія нового десятиліття, яка поширюється, мутує і заражає людей будь-якого віку. COVID-19 загрожує не тільки життю людей, а й способу життя кожного мешканця. Так, у більшості (80%) людей хвороба проходить у легкій формі, у 15% - у тяжкій формі, 5% хворих мають фатальний перебіг. Вірус вражає не лише легені, але й серцево-судинну, травну, сечовидільну системи, а також і нервову систему пацієнта. Серед основних проблем зі здоров'ям у перехворілих на COVID-19 експерти виділяють стенокардію і аритмію, а також інші серйозні і тривалі наслідки COVID-19: інсульт, синдром вірусної втоми, порушення м'язових функцій, розлади функції органів травлення і низку проблем із психічним здоров'ям, зокрема депресію, безсоння і різні зміни когнітивних функцій. Високий рівень ураження судин міокарда, нирок та інших органів - COVID-19 викликає запальні процеси в ендотелії судин, що призводить до порушення мікроциркуляції. В першу чергу страждають органи з великою кількістю капілярів. Саме тому наслідки хвороби бувають тяжкими.

Мета: виявити епідеміологічні закономірності та особливості розповсюдження випадків COVID-19 серед населення Запорізької області в залежності від віку та статі у 2020-2023 рр.; розрахувати та проаналізувати

показники захворюваності на COVID-19 серед населення Запорізької області в 2022 р. залежності від віку та статі.

Матеріали і методи: проведено ретроспективний епідеміологічний аналіз захворюваності гострої респіраторної хвороби, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, у Запорізькій області у 2020-2023 рр. Використані дані інформаційної бази системи епіднагляду ЕЛІССЗ та форми № 1 «Звіт про окремі інфекції та паразитарні захворювання». Проведено аналіз випадків та розраховано показники захворюваності на COVID-19 серед населення Запорізької області за віковими групами та статтю.

Результати і обговорення.

Встановлено, що з загальної кількості випадків на COVID-19 у Запорізькій області (242440) максимальна частка 52,8% (128013) була зареєстрована у 2021 р., 22,5% (54609) та 22,4% (54311) - у 2020 р. та 2022 р. відповідно, та 2,3% (5507) - у 2023 р. Проведений аналіз дозволяє відокремити і хвили підвищення, перша з яких відбулася у вересні-жовтні 2020 р. Взагалі на період жовтень-грудень 2020 р. припадало 92,4% усіх зареєстрованих випадків COVID-19. У 2021 р. підйом був зафіксований у березні-квітні (14%), наступний розпочався з жовтня. На період жовтень-листопад 2021 р. прийшлося 46,2 % нових випадків. Але слід вказати, що на протязі 2021 р. випадки реєструвалися постійно і у зимовий період року з січня по березень та склали 19,3%, і у теплу пору року - з травня по березень, що додало ще 13,4% нових випадків. У 2022 р. загальна кількість випадків суттєво не відрізнялась від 2020 р. (22,4%), але хвиля підйому змістилася на січень-березень з максимумом зареєстрованих випадків 56,0% у лютому. На цей період припадало біля 80,0% усіх випадків COVID-19 у 2022 р. Інтенсивність наступного підйому була значно меншою, але відбулася у вересні-листопаді 2022 р. У 2023 р. кількість випадків суттєво зменшилась та склала 2,3%, але у весняний період березень-квітень була зафіксована максимальна частка 80,1% випадків. Отже, динаміка коливань випадків на COVID-19 протягом 2020-2023 рр. у Запорізькій області співпадала з загальною тенденцією у державі.

Розподіл хворих за віковими групами та статтю представлено у табл.1.

На підставі результатів досліджень встановлено, що існують суттєві відмінності щодо розповсюдження випадків серед населення у різних вікових та гендерних групах спостережень. В Запорізькій області у 2020 р. розподіл за віковими групами був наступним: на вікову групу 30-79 років також було найбільший відсоток - 84% серед усіх випадків, до 9 років включно - 2,4%, 10-17 років - 4%, 18-29 – 9,6%.

Таблиця 1

Розподіл хворих на COVID-19 за статтю та віковими групами у Запорізькій області з 2020 по 2023 рр.

Вікові групи	2020		2021		2022		2023	
	Абс.	%	Абс.	%	Абс.	%	Абс.	%
<i>Обидві статі</i>								
0-9 років	1293	100	3924	100	3653	100	365	100
10-17 років	2185	100	5055	100	4382	100	182	100
18-29 років	5234	100	12049	100	5158	100	514	100
30-79 років	45897	100	106985	100	41118	100	4446	100
<i>Всього:</i>	<i>54609</i>	<i>100</i>	<i>128013</i>	<i>100</i>	<i>54311</i>	<i>100</i>	<i>5507</i>	<i>100</i>
<i>чоловіки</i>								
0-9 років	698	54,0	2011	51,2	1942	53,2	196	53,7
10-17 років	1104	50,5	2440	48,3	2227	50,8	97	53,3
18-29 років	2471	47,2	5464	45,3	2258	43,8	232	45,1
30-79 років	17832	38,9	42031	39,3	15892	38,6	1845	41,5
<i>Всього:</i>	<i>22105</i>	<i>40,5</i>	<i>51946</i>	<i>40,6</i>	<i>22319</i>	<i>41,1</i>	<i>2370</i>	<i>43,0</i>
<i>жінки</i>								
0-9 років	595	46,0	1913	48,8	1711	46,8	169	46,3
10-17 років	1081	49,5	2615	51,7	2155	49,2	85	46,7
18-29 років	2763	52,8	6585	54,7	2900	56,2	282	54,9
30-79 років	28065	61,1	64954	60,7	25226	61,4	2601	58,5
<i>Всього:</i>	<i>32504</i>	<i>59,5</i>	<i>76067</i>	<i>59,4</i>	<i>31992</i>	<i>58,9</i>	<i>3137</i>	<i>57,0</i>

Отримані показники в Запорізькій області порівняли з іншими, які були зареєстровані та описані у науковій літературі з 2020 р. по 2023 р., а також у звітах європейських, азіатських країн та США. Так, аналізуючи результати досліджень, які проведено фахівцями з Китаю, ми дійшли висновків, що наші розрахунки співпадають: на вікову групу від 30 до 79 років припадало 87%

підтверджених випадків, на групу до 9 років включно – 1%, групу 10-19 років – 1%, групу віком 80 і старше – 3%.

Щодо вивчення гендерних особливостей розповсюдження захворювання COVID-19 серед населення Запорізької області у порівнянні з Китаєм, встановлено вірогідне збільшення відсотка хворих серед жінок на 10,5% (59,5% в Запорізькій області проти 49% в Китаї) та зменшення серед чоловіків на 10,5% (40,5% в Запорізькій області проти 51% у Китаї). Також встановлено відмінності щодо випадків серед медичних працівників, які хворіли за даними спостережень у 10 разів менше, ніж їхні колеги з Китаю (0,4% проти 4% у Китаї).

Аналізуючи кожну гендерну групу у 2020 р. виявлено, що частка чоловіків зменшилась на 15,1% (з 54% до 38,5%), але поступово, починаючи з вікової групи 0-9 років, де дорівнювала 54,0%, 10-17 років – 50,5%, 18-29 років - 47,2%, 30-79 років - 38,9%. У той час частка жінок поступово збільшувалась, та досягла 61,1% у віковій групі 30-79 років. Аналогічні закономірності були характерними і для 2021-2023 рр.

Розраховані показники захворюваності населення Запорізької області на COVID-19 у 2022 році в залежності від вікової групи та статі представлено у табл.2.

Таблиця 2

Показники захворюваності на COVID-19 серед чоловіків та жінок населення Запорізької області у 2022 році

Вікові групи	Абс. випадки	Чисельність населення	Вип./ 100 тис. нас.
1	2	3	4
<i>чоловіки</i>			
0-4	778	29908	2601,31
5-9	1164	44308	2627,07
10-14	1467	45767	3205,37*
15-17	760	24359	3120,00**
18-29	2258	96623	2336,92**
30-64	12458	409727	3040,56**
65 і старше	3434	97022	3539,40*
<i>Всього:</i>	<i>22319</i>	<i>747714</i>	<i>2984,96**</i>
<i>жінки</i>			

Продовж. Табл. 2

1	2	3	4
0-4	672	27960	2403,43
5-9	1039	41975	2475,28
10-14	1273	43055	2956,68
15-17	882	23070	3823,15
18-29	2900	90612	3200,46
30-64	19004	458052	4148,87
65 і старше	6222	205235	3031,65
<i>Всього:</i>	<i>31992</i>	<i>889959</i>	<i>3594,77</i>

* - позначено вірогідно більші та ** - вірогідно менші рівні показників (p<0,001).

Аналіз дозволяє зробити висновки, що рівні захворюваності у чоловіків та жінок істотно відрізнялись в окремих вікових групах. І якщо у вікових групах 0-4 та 5-9 років відмінностей не зареєстровано, то починаючи з вікової групи 10-14 років спостерігаємо достовірні відмінності у рівнях показників з перевищенням у чоловіків: 3205,4 вип./100 тис. нас. проти 2956,7 вип./100 тис. нас. у жінок (t=2,1, p<0,05). У віковій групі 65 та старші у чоловіків значення показників складало 3539,4 вип./100 тис. нас. та перевищувало в 1,2 рази (t=7,2, p<0,001) рівні у жінок. Проте, у жінок вірогідно вищими за чоловіків у 1,2-1,4 рази були значення показників у віці 15-17 років - 3823,1 вип./100 тис.нас. (t=4,2, p<0,001), 18-29 років – 3200,5 вип./100 тис.нас. (t=11,4, p<0,001) та 30-64 роки -4148,9 вип. /100 тис. нас. (t=27,8, p<0,001). В цілому, показники захворюваності у жінок були у 1,2 рази вищими (t=21,9, p<0,001) та дорівнювали 3594,7 вип./100 тис.нас. проти 2984,9 вип./100 тис.нас. у чоловіків.

Висновки. На підставі проведеного аналізу встановлено, що серед населення Запорізької області наявні гендерні та вікові особливості розподілу випадків COVID-19 та існують вірогідні розбіжності рівнів захворюваності, а саме:

1. Більша частина випадків (52,8%) на COVID-19 була зареєстрована у 2021 р., по 22,5% - у 2020 р. та 2022 р. та лише 2,3% у 2023 р. На вікову групу 30-79 років припадає найбільший відсоток усіх випадків - 84%.

2. Існують гендерні особливості розподілу випадків - 59,5% випадків зареєстровано серед жінок та 40,5% серед чоловіків.

3. З підвищенням віку у чоловіків має місце поступове зменшення частки випадків: з 54,0% у віковій групі 0-9 років до 38,9% у 30-79 років; у жінок спостерігалось поступове збільшення частки до 61,1% у віковій групі 30-79 років.

4. Показники захворюваності у чоловіків перевищували рівні жінок у вікових групах 10-14 років ($t=2,1$, $p<0,05$) та 65 та старші ($t=7,2$, $p<0,001$).

5. Показники захворюваності у жінок були вірогідно вищими у вікових групах 15-17 років ($t=4,2$, $p<0,001$), 18-29 років ($t=11,4$, $p<0,001$) та 30-64 роки ($t=27,8$, $p<0,001$). В цілому, показники захворюваності у жінок були у 1,2 рази вищими ($t=21,9$, $p<0,001$), ніж у чоловіків.

Отже, вивчення епідеміологічних особливостей і закономірностей розповсюдження випадків COVID-19 серед населення Запорізької області має допомогти знайти дієві шляхи удосконалення профілактики коронавірусної хвороби, що остається актуальним і на сьогоднішній день.